die van de zwarte 2.10 tot 2.69 seconden in beslag neemt en 35 tot 44 snaveltikken inhoudt.
Het boek van Heinz Sielmann*) is in allerlei opzichten zeer de moeite van het lezen waard. Het bevat onder meer het zeer boeiende relaas van het uithakken van een „achterdeur" in de spechtenboom, waardoor het mogelijk werd unieke filmopnamen en foto's te maken van alles wat er binnen in de nestholte zich afspeelde. De foto's, die het werk illustreren zijn dan ook werkelijk uniek te noemen.

*) Heinz Sielmann, Das Jahr mit den Spechten, Verlag Ullstein, Berlin-Frankfurt-Wien, 1958.

P. Vroegindeweij
A. K. Vogelaar

Lente rond de Kerst

De twintigste december 1958 was een uitgesproken zachte dag. De temperaturen schommelden, dank zij de zon en de matige zuidenwind, zo om de tien graden Celsius. Aan de St. Christoffeldijk te Sommelsdijk, in de luwte van de uit Meidoorns, Elzen en Essen bestaande houtwallen, was het compleet lente, en heus niet alleen wat de temperatuur betrof, want aan de noordzijde van de dijk, stonden in de berm een vijftal planten van het Fluitekruid *(Anthriscus silvestris)* dapper te bloeien.
En toen was daar plotseling die vlinder. Ze kwam aangewapperd vanuit de steile zuidkant van de dijk, waar Braam en Egelantier dichte hagen vormen, zwierde voor ons uit over de weg, fladderde weer omhoog tot boven de toppen van de jonge Populieren-aanplant, daalde toen snel, en zette zich plots neer op een verdorde bloemstengel. We dachten aanvankelijk dat het een Witje was, doch toen we naderbij kwamen bleek het een vrouwtje te zijn van het Citroentje *(Gonepteryx rhamni)*. Het zachte weer had haar zeker parten gespeeld, waardoor ze haar winterslaap even onderbrak.
Al met al een vreemde aanblik zo in de donkere dagen voor Kerstmis. Het Citroentje wordt in het algemeen in onze omgeving weinig gezien. Als zo'n enkel exemplaar zich in het vroege voorjaar eens vertoont, is het zien daarvan min of meer een verrassing. Een uitzondering hierop maakt het jaar 1958. In de tweede helft van juli, zagen we het eerste exemplaar, daarna namen we ze de gehele zomer waar, soms in een voor onze streek groot aantal. Het grootste aantal, dat we op één dag noteerden was 38 (16 ♂ en 22 ♀) op 13 september boven een veld met bloeiende Luzerneklaver, te Sommelsdijk.
Wij zijn de mening toegedaan, dat deze vlinder soms grote afstanden aflegt. Daar in de wijde omgeving van onze woonplaats, en voor zover wij weten

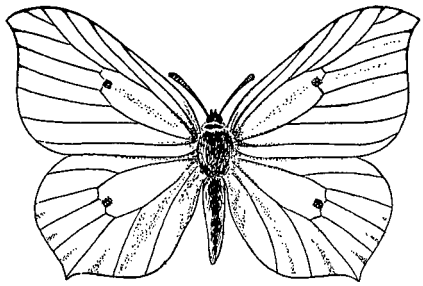

CITROENTJE
(Gonepteryx rhamni L.)

Tekening G. Bank Jr.

op ons gehele eiland, de voedselplanten voor de rups, de Wegedoorn en de Vuilboom, niet voorkomen, moeten de hier waargenomen vlinders van elders zijn gekomen. Nu is geconstateerd, dat ze hier overwinteren, zullen deze dieren, in ieder geval de vrouwtjes, wanneer het straks werkelijk voorjaar is, ook weer naar elders moeten vertrekken, om hun laatste en voornaamste taak, de ei-afzetting, te gaan vervullen.
Wie van de deskundigen onder onze leden kan ons hierover eens iets mededelen?

Het is de vraag of deskundigen veel meer kunnen mededelen dan in het bovenstaande is verwerkt. Het Citroentje komt gewoonlijk eind juli of begin augustus uit de pop en gaat dan wat zwerven op zoek naar voedsel, b.v. bloeiende Lucerneklaver. Tenslotte wordt het zaak een goed plekje op te zoeken voor de overwintering en dichte hagen van Braam en Egelantier zijn daar zeer geschikt voor. In het voorjaar zal het vrouwtje dan weer op zoek moeten naar gunstige planten om de eieren af te zetten. Vindt ze die niet, dan komt er geen ei-afzetting en gaat de vlinder dood zonder haar voornaamste taak vervuld te hebben.
Het Citroentje is dus wel een zwerver, maar geen echte trekvlinder. Wie over vlindertrek meer wil weten, schaffe zich aan B. J. Lempke - De Nederlandsche trekvlinders, no. 12 uit onze bibliotheek, waarin fraaie illustraties van G. Bank Jr. (Red.)

Waarnemingen, waarover men zich verheugt

Waterspreeuw, IJsvogel en Pestvogels.

Op 30 november maakten enige leden van de K.N.N.V. een wandeling door de Amsterdamse Waterleidingduinen en troffen daar, langs de glooiing van één der aanvoerkanalen een pracht exemplaar van de Waterspreeuw aan, druk zoekend naar voedsel. Daar het gunstig weer was, konden wij zeer goed de witte randen rond de ogen waarnemen.
Op 13 december zagen wij, ook in dit terrein, naast Koperwieken en Kramsvogels, een pracht van een IJsvogel over één der kanalen vliegen, druk spiedend naar voedsel.
Als grootste verrassing zagen wij op 25 december aan de Zaaiersweg te Amsterdam (O.) eerst vijf en na lang wachten liefst acht schitterend van kleur zijnde Pestvogels in een drie meter hoge Esdoorn zitten. Het was haast niet te geloven, zomaar in de bebouwde kom. Mogelijk staat dit in verband met de ligging van deze weg daar hij slechts door een smal afwateringskanaal van de Oosterbegraafplaats wordt gescheiden.
Daar wij deze vogels zeer dicht konden naderen, tot wel drie meter, konden alle kleuren en hun prachtige kuif duidelijk worden waargenomen. Zij verplaatsten zich heel langzaam en deden zich tegoed aan de overvloedige bessen van de Gelderse roos.
Met deze heerlijke waarnemingen blijkt weer eens, hoe juist onze medebestuurder Dr. Fop I. Brouwer het heeft met de radiorubriek „dat wat leeft en groeit altijd weer boeit".

J. Bansberg.